

УДК: 336:658.821:65:007

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

*В. Д. Чумак, к.е.н., доцент,
завідувач кафедри фінансів і кредиту
Полтавська державна аграрна академія
А. М. Алексеєва, магістрант спеціальності
«Фінанси, банківська справа та страхування»*

Управління фінансовою стійкістю є одним із основних елементів фінансового менеджменту на підприємстві, необхідною передумовою стабільного розвитку підприємства. Тому саме зараз, у час підвищення процесів глобалізації в економіці, забезпечення фінансової стійкості та управління нею є одним із пріоритетних завдань. Значну увагу дослідженню фінансової стійкості підприємства приділили як зарубіжні, так і вітчизняні вчені, а саме: Є. Ю. Антипенко, І. А. Бланк, М. Д. Білик, О. Б. Жихор, К. В. Ізмайлова, Г. Г. Кірейцев, О. В. Кондрать'єв, М. Н. Крейніна, В. Й. Плиса, А. М. Поддєрьогін, Г. М. Рябенко, Н. В. Тарасенко, О. О. Терещенко та інші. Проте, значна кількість питань з управління фінансовою стійкістю підприємств залишається дискусійною та суперечливою.

Основою стабільності підприємства і умовою його життєдіяльності в ринкових умовах виступає фінансова стійкість. Вона відображає такий стан суб'єкта господарювання, за якого обсяг фінансових ресурсів, що є в розпорядженні підприємства, забезпечує його фінансову незалежність, платоспроможність та кредитоспроможність і фінансування розвитку діяльності на поточний та перспективний періоди.

Для забезпечення фінансової стабільності функціонування підприємства у перспективі необхідно визначати конкретний рівень фінансової стійкості та здійснювати її кількісну оцінку. Велике значення для визначення певного ступеня фінансової стійкості має низка чинників, що зумовлює межу стійкості, обґрунтованості методичних підходів до її оцінки, особливо в умовах економіки кризового періоду. Кожне підприємство має визначити межу своєї фінансової стійкості. Недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності, а надлишкова – сприятиме створенню зайвих запасів та резервів, у зв'язку з чим зростуть витрати на їх утримання, спостерігатиметься недоотримання прибутку та гальмування темпів економічного розвитку підприємства [1]. Для досягнення необхідного рівня фінансової стійкості потрібно здійснювати ефективне управління нею. Загалом під управлінням розуміється процес планування, організації, мотивації і контролю,

необхідний для того, щоб сформулювати і досягти основних цілей діяльності суб'єкта підприємництва.

Головною метою управління фінансовою стійкістю підприємства є забезпечення фінансової безпеки та стабільності функціонування і розвитку підприємства у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику. Забезпечення високого рівня фінансової стійкості підприємства в процесі його розвитку та функціонування відбувається через: формування оптимальної та гнучкої структури капіталу; забезпечення постійної платоспроможності та ліквідності; збалансування грошових потоків; вільне маневрування грошових коштів; забезпечення оптимальної структури активів та кредитоспроможності; постійне стабільне перевищення доходів над витратами [2, с. 77].

Важливе значення в забезпеченні та підтриманні фінансової стійкості підприємств має також управління дебіторською заборгованістю. Для забезпечення фінансової стійкості важливим є фінансове прогнозування, змістом якого є дослідження й розробка можливих шляхів розвитку фінансів підприємства в перспективі [3, с. 107].

Ефективне управління фінансовою стійкістю дає змогу підприємству адаптуватися до умов зовнішнього середовища та контролювати ступінь його незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Для цього необхідна побудова механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства з метою організації ефективної системи взаємодії всіх елементів, які беруть участь у процесі управління фінансовою стійкістю підприємства, при цьому повинні враховуватися як внутрішні, так і зовнішні фактори впливу на неї.

З метою удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства слід використовувати наступні заходи: підвищити попит на продукцію за допомогою покращення якості та розроблення нових її видів; проводити комплекс заходів щодо впровадження сучасних технологій, реконструкції та переоснащення основних виробничих, допоміжних і обслуговуючих цехів; застосовувати страхування, адже тоді створюються деякі фінансові гарантії стабільності і прибутковості виробництва. Враховуючи, що метою будь-якої підприємницької діяльності є одержання прибутку, особливо велике значення набуває страхування від можливої його втрати або недержання передбачуваних доходів.

Отже, ефективне управління фінансовою стійкістю дає змогу підприємству адаптуватися до умов зовнішнього середовища та контролювати ступінь його незалежності від зовнішніх джерел фінансування. Для цього необхідна побудова механізму забезпечення фінансової стійкості суб'єкта господарювання з метою організації ефективної системи взаємодії всіх елементів, які беруть участь у процесі управління фінансовою стійкістю підприємства.

Література

1. Антипенко Є. Ю. Підвищення фінансової стійкості підприємства / Є. Ю. Антипенко, В. І. Доненко, А. О. Корогодська // Економічний аналіз. – 2013. – № 9. – С. 29–31.

2. Жихор О. Б. Шляхи нейтралізації фінансового ризику і підвищення фінансової стійкості в сучасних умовах господарювання / О. Б. Жихор, Н. М. Котова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – № 1. – С. 76–78.

3. Рябенко Г. М. Шляхи покращення фінансового стану підприємства / Г. М. Рябенко // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2015. – № 7. – С. 105–108.